

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАҢЛАР
АКАДЕМИЯСИ МИНТАҚАВИЙ БЎЛИМИ
ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ**

ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ АХБОРОТНОМАСИ

Ахборотнома ОАК Раёсатининг 2016-йил 29-декабрдаги 223/4-сон қарори билан биология, кишлок хўжалиги, тарих, иқтисодиёт, филология ва архитектура фанлари бўйича докторлик диссертациялари асосий илмий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган

2021-5

**Вестник Хорезмской академии Маъмуна
Издается с 2006 года**

Хива-2021

Бош муҳаррир:

Абдуллаев Икрам Искандарович, б.ф.д., проф.

Бош муҳаррир ўринбосари:

Ҳасанов Шодлик Бекнўлатович, к.ф.н., к.и.ш.

Таҳрир ҳайати:

Абдуллаев Икрам Искандарович, б.ф.д., проф.

Абдуллаев Баҳром Исмоилов, ф-м.ф.д.

Абдуллаев Рашид Бабажонович, тиб.ф.д., проф.

Абдуҳалимов Баҳром Абдурехимович, т.ф.д., проф.

Алимбетов Нағмет Қаллиев, и.ф.д., акад.

Бабаджанов Хушнўт, ф.ф.н., проф.

Давлетов Санжар Ражабович, тар.ф.д.

Дурдиева Гавҳар Салаевна, арх.ф.д.

Дўсчанов Бахтиёр, тиб.ф.д., проф.

Ибрагимов Бахтиёр Гулаганович, к.ф.д., акад.

Жуманиёзов Зоҳид Отабоевич, ф.ф.н., доц.

Қадиров Шавкат Юлдашев, к/х.ф.н.

Қутлиев Учқун Отабоевич, ф-м.ф.д.

Ламерс Жон, к/х.ф.д., проф.

Майкл С. Эжсел, б.ф.д., проф.

Мирзаев Сирожиддин Зайниевич, ф-м.ф.д., проф.

Рахимов Раҳим Атажанович, т.ф.д., проф.

Рўзимбоев Рашид Юсупович, тиб.ф.д., проф.

Рўзимбоев Сапарбой, ф.ф.д., проф.

Рўзиметов Бахтиёр, и.ф.д., проф.

Садуллаев Азимбой, ф-м.ф.д., акад.

Салиев Санъатбек Қомилевич, и.ф.д., проф.

Сирожов Ойбек Очилов, с.ф.д., проф.

Сотипов Гўйиппазар, к/х.ф.д., проф.

Тожибаев Қомилжон Шаробитдинович, б.ф.д., академик

Холматов Бахтиёр Рустамович, б.ф.д.

Чўқонов Отаназар Отожонович, ф.ф.д., доц.

Шакарбоев Эркин Бердиқулов, б.ф.д., проф.

Эрматова Жамила Исмаиловна, ф.ф.н., доц.

Эгизанов Рузумбой Абдуллаевич, б.ф.д., доц.

Ўразбоев Ғайрат Ўразалиевич, ф-м.ф.д.

Ўразбоев Абдулла Дурдиевич, ф.ф.д.

Ҳажиева Мақсуда Султоновна, фал.ф.д.

Ҳасанов Шодлик Бекнўлатович, к.ф.н., к.и.ш.

Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси: илмий журнал.-№5 (75), Хоразм Маъмун академияси 2021 й – 317 б – Босма напўрининг электрон варианты - <http://mamun.uz/uz/page/56>

ISSN 2091-573 X

Муассис: Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси минтакавий бўлими – Хоразм Маъмун академияси

ФИЛОЛОГИЯ ФАҲЛАРИ

Abdukadirova G.B., Safarova Z.D. Stylistic analysis: Enhancing the interpretation and creation of literary works - a literature review	221
Abdulaminova F.A. The use of authentic materials in teaching reading	224
Ahmadjonova F.A. Function of pragmatics in problems of gender in teaching English language	226
Azatova N. O'zbek xalqi madaniyatiga xos so'zlarning tarjimada qayta tiklanishi	230
Babadjanova U.B. Linguistic features of the functions of a medical term	233
Bobojonova X.K. O'zbek tilida arabiy o'zlashmalarning mavzu guruhlari va etimologiyasiga doir	236
Bozorova M.A. Internet terminologiyada qisqartma turlari	238
Choriev B.A. Ways of expressing the perfect and imperfect form of Russian verbs in the Uzbek language	241
Djuraeva Z.R. Paremy with the component "phytonym" in russian linguistics	243
Idieva L.I. Sinxron tarjima - kognitiv jarayonlarning murakkab kompleksi	246
Jumaeva B.U. Linguoculturological study of antonym phrases in english and uzbek languages	249
Jumaniyazov A., Xodjayeva G.B. "Blog" va "blogger" so'zlari tavsifi	252
Mirzayeva M.J. Authentic video materials in teaching methodology	255
Norxojayeva M.M. Main types of modification of phonemes in English	258
Radjabova L.U. Ilmiy- texnik matn tarjimasining muammolari	260
Rahimova B., Isakjonova Sh. Sirojiddin Sayyidning dostonnavislik mahorati	263
Safarova Z.R. Internet terminologiyasining rivojlanishi va vazifasi: abbreviatsiya va nominatsiya	266
Sapayeva D.N. Ingliz va o'zbek tillari tibbiyot terminologiyasida sinonimlar hodisasi	269
Temirova D.Kh. Verbal forms of children's folklore games	272
Turakulova D.M. Recent approaches to grammar teaching and dealing with it in a communicative context	275
Umarova M.K. CLT as the best method of improving adult learners' speaking skill	278
Xo'janliyazova G.M. Theoretical and practical aspects of teacher professional competence	281
Xodjayeva D.L., Norova M.B. Project design in 12 and its implementation	284
Xojiyeva M.Yu. Shaxsni tavsiflovchi ot leksemalarining atoqli otlar bilan birikuvi	286
Артикова М.М. Особенности усвоения грамматического материала на уроках английского языка технических ВУЗов	289
Жабборова Н.Х. Проблема терминологии в современной лингвистике узбекского и английского языков	292
Жумяева Ш.Ш. Упражнения, диалоги и ролевые игры	294
Матязова Н.С., Абдуллаева Ш.Д. Достон вокалари тасвирида мифологик лавҳалардан фойдаланиш тамойиллари	297
Махмудов Р. Ўзбек тилида фитонимларга оид илк ўзлашмалар	300
Мирханова М.С. Типы сокращения интернет-терминов	303
Музаффарова Н.М. Талабаларда француз тили оркали миллатлараро толерантликни шакллантириш усуллари	306
Муртазаева Ф.Р. Доминирующая система ценностей в «женской прозе» Зульфии Куралбой кизи	309
Мухамедова Л. Дж. Тил контактлари муаммолари ва инглиз тилига ўзлашган ҳарбий терминлар	312
Рузиева Н.Х. Роль категории модальности в сфере вежливого общения	315
Сабирова Н.Э. Хоразм дostonчилиги ривожда "бахши китоби"нинг ўрни	318
Салихова З.А. Проблемы развития читательской компетенции у будущих педагогов	323
Шарипов Ф. Ўзбек тилшунослигида морфемкага оид фикрлар	325
Эшонкулова С.И. Нодира шерьиятига форс ва туркий адабиётининг таъсири	330
ПЕДАГОГИКА ФАҲЛАРИ	
Ikromova M.B. Chet tilini o'qitishda ommaviy axborot vositalari va interfaol o'yinlarning ahamiyati	335
Ikromova M.B. Xorijiy tillarni o'rgatishda va o'rganishda zamonaviy metodlar va texnologiyalarning o'rnini	337
Абданбекова Н.Р. Мотивация взрослых к непрерывному обучению	340
Абраматов М.Б. "Сувнинг ифлосланишидан келиб чиқадиغان иктисодий зарар" мавзусини ўқитишда педагогик технологиялардан фойдаланиш	343
Усманова Г.М. Языковое развитие - это основа будущего	346

appropriate pedagogical framework can be applied to design wraparound activities and inform implementation. In summary, key points are as follows.

- Adapting a vernacular digital game for use in a formal L2 activity necessitates some form of pedagogical mediation, usually wraparound activities that include briefing and debriefing elements.

- Possible games should be evaluated based on their affordances for gameful L2 learning (language, time, shelter, goals, social collaboration, identity, (in)dependence, and autonomy), their appropriateness (learning potential, learner fit, meaning focus, authenticity, positive impact, practicality), and learner play preferences and dispositions.

- Instructional design practices should consider setting literacies development as a main objective, focus on the discourses and functions of the language in and around the game, include activities focused on goal-oriented game dynamics and that promote narrativization, and consider implementing activities according to an experiential learning or bridging cycle.

- A typical formal game-enhanced L2 learning activity format is split into an introductory session, one or more gameplay sessions, and a final session. If learners play solo, during-play tasks should be limited, but if they play in pairs or groups, players can take on different roles and have different tasks during play.

Project Ideas

1. Return to the game you played and evaluated it . Evaluate the game using the approaches for its potential for game-enhanced L2TL. Find another game that contrasts with that game somehow, but still might have potential.

2. Design a wraparound activity for a game for a particular group of L2 learners that you choose and define. Use one or more of the frameworks to inform your design.

3. Expand the activity from #2 into a full project with multiple play sessions and assessments.

4. Reflect further and do additional research on one of the following concepts. What implications are there for gameful L2TL?

- briefing and debriefing
- approaches to game evaluation
- frameworks for game-enhanced instructional design
- game discourses and gaming language
- gaming literacies
- narrativization
- experiential learning-informed frameworks.

REFERENCES:

1. J. Reinhardt, *Gameful Second and Foreign Language Teaching and Learning*, New Language Learning and Teaching Environments
2. Plato. (1943). *Plato's the Republic*. New York: Books, Inc.
3. Pomerantz, A., & Bell, N. (2007). Learning to Play, playing to Learn: FL Learners as Multicompetent Language Users, 556–578.

UO'K 811.11-112

SHAXSNI TAVSIFLOVCHI OT LEKSEMALARINING ATOQLI OTLAR BILAN BIRIKUVI

M.Yu. Xojiyeva, o'qituvchi, Buxoro davlat universiteti, Buxoro

Annotatsiya. Ushbu maqolada o'zbek adabiy nutqida shaxsni tavsiflovchi ot leksemalarining atoqli otlar, ya'ni kishi ism- sharifini anglatgan leksemalarning o'zaro tobelanishidan hosil bo'lgan va istalgan nutqiy sharoit ehtiyojidan paydo bo'ladigan SBlari haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: Til, shaxs, nutq, so'z birikmasi, atoqli ot, leksema.

Аннотация. В данной статье представлена мысль в узбекской литературной речи о лексемах имён собственных, характеризующих человека, то есть словосочетаниях, образованных от взаимного подчинения лексем, означающих имя и отчество человека, и возникающих из потребности в любых речевых условиях.

Ключевые слова: язык, личность, речь, словосочетание, имя собственное, лексема.

Abstract. This article presents the thought in the Uzbek literary speech about the lexemes of proper names that characterize a person, that is, phrases formed from the mutual subordination of lexemes meaning the name and patronymic of a person, and arising from the need in any speech conditions.

Key words: language, personality, speech, word combination, proper name, lexeme.

Kirish

O'zbek tilshunosligida tilimizning mohiyati, uning xilma-xil muammolarini yoritishga bag'ishlangan ko'plab tadqiqotlar yaratilgan va yaratilmoqda. Bugun o'zbek tilshunosligi turkiy tilshunosliklar orasida peshqadamlardan ekanligi ham mubolag'a emas[3,9]. Darhaqiqat, tilimiz jonkuyari N.Mahmudov ta'kidlaganidek, "o'zbek tilining mustaqillik sharoitida rivoji bilan bog'liq jarayonlarni xolis va ilmiy nazariy asoslarda tadqiq etishni yanada muntazamlashtirish maqsadga muvofiqdir" [3,9]. Bunda til, shaxs, jamiyat uchligi va bu uchlik a'zolari orasidagi munosabat mexanizmlari bilan bog'liq qonuniyatlarni ochishga qaratilgan sa'y-harakatlar etakchilik qilmog'i lozim. Tabiiyki, til, shaxs hamda jamiyat uchligi va uning tarkibidagi a'zolar orasidagi munosabatlar tadqiqi fanimizning keyingi taraqqiyotini belgilovchi ilmiy izlanishlarni talab etadi.

Shuni alohida ta'kidlash kerakki, o'zbek tilshunosligida til, shaxs, jamiyat uchligida asosiy o'rin egallaydigan til tushunchasi hodisasi turli ilmiy yondashuvlar asosida o'rganilgan va buning natijasi o'laroq o'zbek formal grammatikasi, o'zbek substansial tilshunosligi, mazmuniy tilshunoslik kabi yo'nalishlar shakllangan, mazkur ilmiy yo'nalishlarning har birida til o'ziga xos tadqiq usullari va metodologiya asosida talqin etilgan. Shunga qaramay, bugun tilning shaxs va jamiyatga xizmat qilishini so'zlovchi(tildan foydalanuvchi)ning turli nutqiy ehtiyojlarini qondirish vositasi, shuningdek, lisoniy mavjud imkoniyatlar manbayi sifatida individual hamda ijtimoiy kommunikativ vazifa bajarishi bilan bog'liq masalalar o'z yechimini topmagan. Ayni paytda, mazkur masalalarni yechish va ilmiy asoslash tilshunoslikda bu hodisaning to'laqonli talqini bilan aloqadordir.

Asosiy qism

Shaxsni muayyan jihatiga ko'ra tavsiflovchi so'z birikma(SB)lari nafaqat "shaxsni tavsiflovchi nomlar" LMT (lug'aviy-mavzuviy to'da)siga tegishli leksemalarning o'zaro birikuvini asosida, balki mazkur LMT tarkibidagi LMG (lug'aviy-ma'naviy guruh)larga mansub shaxs otlarining ot makrotizimida yana bir mikrotizim sifatida alohida o'rin egallagan atoqli otlar bilan sintaktik munosabat hosil qilishi natijasida yuzaga keladi. Fikrimizning dalili sifatida quyidagi nutqiy hosilalarni sanab o'tish mumkin: *Tursun pichoqchi, Orifxo'ja eshon, Karim qori, Yoqub qovoq, Abdullaxo'ja bo'yoqfurush, Zohid ota, Tursunboy aka,usta Miraziz* (v.h.).

Mazkur SBlarining nutqda yuzaga kelishi shaxsning muayyan tavsifini anglatish vazifasi bilan bog'liq bo'lib, bu otlarning o'zaro birikishi va sintaktik aloqaga kirishuviga xos imkoniyatining yana bir ko'rinishi mavjudligidan darak beradi. Boshqacha aytganda, o'zbek adabiy nutqida shaxsni tavsiflovchi ot leksemalarining atoqli otlar, ya'ni kishi ism- sharifini anglatgan leksemalarning o'zaro tobelanishidan hosil bo'lgan va istalgan nutqiy sharoit ehtiyojidan paydo bo'ladigan SBlari mavjud. Bunday SBlarining tarkibida atoqli otlar, ya'ni kishi ismlari, familiyalarini atovchi leksemalar goh tobe, goh hokim vaziyatda reallashadi.

Orifxo'ja eshon

[Atoqli ot+shaxs oti]
[TB → HB]=SB

Usta Miraziz

[Shaxs oti+ Atoqli oti]
[TB → HB]=SB

Qiyoslanayotgan ikkala SBsida ham kishi ismini atovchi otlar, ya'ni erkak ismini bildiruvchi "Orifxo'ja" va "Miraziz" so'zlari voqelashgan. Bu ismlar atoqli otlar mavzuviy to'dasiga tegishli bo'lib, uning "erkak" jinsidagi kishilar ismini atovchi bir guruhiga mansub leksemalar ekanligini dalillashga zarurat yo'q. Biroq bu ismlar shaxsni tavsiflovchi sintaktik birliklarda yuzaga chiqishi hamda onomasiologik jihatdan yondoshganda, antroponimlarning bir turini hosil qilishi diqqatni tortadi. Negaki, atoqli otlarning *Tursun pichoqchi, Orifxo'ja eshon, Karim qori, Yoqub qovoq, Abdullaxo'ja bo'yoqfurush, Zohid ota, Tursunboy aka,usta Miraziz* kabi ko'plab nutqiy sintaktik

birliklar, aniqrog'i, SBlarida yuzaga chiqishi sintaktik qurilishga xos leksik-morfologik rang-baranglikning bir ko'rinishi bo'lib, nutqda shaxsni tavsiflovchi SBlarining muayyan bir turini shakllantiradi.

Atoqli otlar ishtirok etgan bunday SBlari jamiyat a'zolari tomonidan turli-tuman nutqiy ehtiyojlarni qondirish maqsadida cheklanmagan miqdorda hosil qilinadi, demak, keng iste'molda bo'ladi. Bunga sabab so'zlovchi yoki tinglovchi orasida yuzaga keladigan muayyan nutqiy muloqotda, nutqiy kommunikatsiya sharoitida tilga olinadigan shaxsni (ular bir nechta bo'lishi mumkin) boshqalardan farqlaydigan xususiyatlarini ta'kidlash, o'ziga xosligini ifodalash, xullas, shaxsni muayyan belgilari asosida atash ehtiyojidir. Shuning uchun antroponimlar SBlari shaklida yanada aniq va ravshan ifodasini topadi. Atoqli va shaxs otlarining birikuvida u yoki bu shaxs (subyekt) tushunchasi tiniqlashadi. Zero, nutqda Tursun, Orifxo'ja, Karim, Yoqub, Abdullaxo'ja, Zohid, Tursunboy, Miraziz (v.h) kabi kishi ismlari behad ko'p qo'llanilishi mumkin. Ammo bu kishi ismlari nomlayotgan subyektlar haqida tasavvurimizdagi tushuncha aniq bo'lmaydi. Albatta, atoqli otlar shaxs tushunchasini aniqlashtirish, bu tushuncha ostida anglashiladigan umumiy subyekt ma'nosini boshqa shu kabi turdoshlaridan farqlash uchun xizmat qilishini va aynan shu vazifasi bilan ot leksemalari orasida ajralib turishini ham inobatga olmoq zarur. Tilda muayyan shaxsni boshqa shaxslar(turdoshlar)dan farqlash uchun uning xususiy nomi, ya'ni atoqli ot alohida tizim shaklida mavjud. Shunday bo'lishiga qaramay, o'z ismi bilan atalgan shaxsni qayta nomlash shartmi? Aslida, Orifxo'ja degan kishi " Orifxo'ja eshon" yoki Miraziz ismli kishining "usta Miraziz" qayta nomlangandek tuyuladi. Bizningcha, muayyan ism egasini qanday xususiyatga egaligini ko'rsatish ko'p hollarda kishining ismi uning shaxsi haqida to'liq tushuncha bera olmaydigan nutqiy vaziyatlarda, ayni paytda, muloqotlarda shaxsni qayta nomlashni taqozo etadi. Mohiyatan qayta nomlash nutq jarayonida atoqli otlar, ya'ni kishi ismlari va shaxs otlari birikuvida namoyon bo'ladi. Boshqacha aytganda, *Tursun pichoqchi, Orifxo'ja eshon, Karim qori, Yoqub qovoq, Abdullaxo'ja bo'yoqfurush, Zohid ota, Tursunboy aka, usta Miraziz* tipidagi so'z birikmalarida u yoki bu shaxs haqidagi tushuncha torayib, muayyan ism egasi haqidagi axborot aniqlashadi va antronimlarning bir ma'noviy guruhi shakllanadi. Zero *pichoqchi, eshon, qori, qovoq, bo'yoqfurush, ota, aka, usta* leksemalari shaxs tavsifi lug'aviy-mavzuviy to'ldasidagi turli lug'aviy-ma'noviy guruhlariga mansub bo'lib, kishi ismlari bilan birikkanda izohlovchi-izohlanmish munosabatini yuzaga chiqaradi va izohlovchi-izohlanmish munosabatini ifodalovchi boshqa birikmalardan alohida birikish tarzi va usuli bilan ajralib turadi. Bu tip birikmalar *Navoiy ko'chasi, Buxoro shahri, Orol dengizi, Pomir tog'i, Zuhra yulduzu, Amir Temur xiyoboni* kabi SBlaridan tubdan farqlanadi. Chunki sanab o'tilgan so'z birikmalari izohlovchi-izohlanmish munosabatini ifodalovchi birikmalar hisoblansa ham, ularning tarkibida atoqli otlar, xususan, kishi ism-sharifini atovchi leksemalar voqelashgan bo'lsa ham, ular lisoniy-sintaktik qurilishi, ma'noviy xususiyatiga ko'ra biz tahlil qilayotgan nutqiy hosilalarga mutlaqo o'xshamaydi. Negaki, *Navoiy ko'chasi, Buxoro shahri, Orol dengizi, Pomir tog'i, Zuhra yulduzi, Amir Temur xiyoboni, Botkin kasalligi* (va h.) so'z birikmalarida tur-jins ma'nosi ifodalanadi va bu birikmalardagi atoqli otlar *Navoiy, Zuhra, Amir Temur, Botkin* so'zlari o'zi tobelangan jins ma'noli predmet, narsa, hodisa, joy, kasallik(v.h.)larning turini atab, nomlab keladi. Shuningdek, bu so'z birikmalari TB a'zosi mavqeyida voqelashayotgan ot leksemalari egalik ko'rsatgichi (i-si) bilan shakllangan bo'ladi. Egalik ko'rsatgichi bilan shakllangan otlarning atoqli otlar bilan birikish usuli tom ma'noda sintaktik qurilish tabiatini belgilaydi.

Xulosa

Demak, shaxsni tavsiflovchi so'z birikmalarining atoqli otlar bilan shakllanadigan turi alohida, o'ziga xos sintaktik qurilishga egaligini tasdiqlaydi. Bu esa navbatdagi vazifa shaxsni tavsiflovchi so'z birikmalarining lisoniy-sintaktik qurilishini tahlil qilish, uning o'ziga xosligini ko'rsatish ekanligini ta'kidlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mengliyev B., Abuzalova M. Hozirgi o'zbek adabiy tili. – Qarshi : Nasaf, 2005. – 184 b.
2. Назарова С. Бирикмаларда сўзларнинг эркин боғланиш омиллари. Номзод. диссер... автореф.–Т., 1997.-21 б.

3. Faфуров И. Ўттиз йил изхори: адабий ўйлар, мақолалар. –Т.: Адабиёт ва санъат. 1987. - 400 б.
4. Nazarova S.A., Hojiyeva M.Y. Personal description in the word combination and expression in a speech. International Journal on Integrated Education. -ISSN : 2620 3502 p-ISSN : 2615 3785. Volume 3, Issue II, Feb 2020.
5. G'afur G'ulom. Shum bola. –Т.: Yoshlar nashriyot uyi, 2019. –190 б.

УДК 81-13

ОСОБЕННОСТИ УСВОЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКОГО МАТЕРИАЛА НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗОВ

*М.М. Артикова, преподаватель, Бухарского филиала Ташкентского института
инженеров ирригации и механизации сельского хозяйства, Бухара*

Annotasiya. *Ushbu maqola grammatik terminlar indeksining lug'atini boyitish va talabalarning bilimlarini to'g'riligini tekshirish, bilimlarni ilmiy va texnik adabiyotlar tarjimasini tushunishning sifat jihatidan yangi darajasida mustahkamlash maqsadida ingliz tilining grammatik qoidalari tizimini, universitetlarning ingliz tili darslarida nutq qismlarining kompleks kompleksini samarali tan olish haqida gapiradi.*

Kalit so'zlar: *lug'at ko'rsatkichi, ta'lim sifati, maxsus adabiyotlar, grammatik qoidalar tizimi, leksik va grammatik vazifalarni ishlab chiqish, og'zaki va yozma nutqni boyitish, universitetlarning o'ziga xosligi, tasniflangan kadrlar.*

Аннотация. *В этой статье говорится об эффективном распознавании системы грамматических правил английского языка, сложном комплексе частей речи на занятиях английского языка в вузах в целях обогащения словаря индекса грамматических терминов и проверки правильности знаний студентов, укрепления знаний на качественно новом уровне понимания перевода научно-технической литературы*

Ключевые слова: *словарь индекс, качество образования, литература по специальности, система грамматических правил развитие лексико-грамматических заданий, обогащение устной и письменной речи, специфика ВУЗов, классифицированные кадры.*

Abstract. *The article deals with the effective learning of the system of grammar rules of English, a complex set of parts of speech in the English classes of the higher educational institutions in order to enrich the vocabulary of the grammar index and check the correctness of students' knowledge, to strengthen the knowledge at a new quality level of understanding of the translation of scientific and technical literature*

Keywords: *Index Vocabulary, quality of education, specialist literature, system of grammar rules, development of lexical and grammatical tasks, enrichment of oral and written speech, specifics of Higher Education Institutions, classified staff.*

Большие изменения в настоящее время происходят в сфере образования в Узбекистан. Оно превратилось в творческое мыслящее общество. Качество образования непрерывно растёт. Происходят глобальные изменения в сфере инновационного образования.

Педагогические технологии требуют коренных новшеств в этой сфере. В центре внимания педагогов оптимальное проектирование, достижение намеченных целей, результаты качественного образования непосредственно должны доводиться до целенаправленного эталона образования молодежи. Конечно же педагогические методы, приёмы, организационные формы работы педагогов ещё достаточно не изучены и требуют научных исследований в этой области. Студентам же продолжающие изучение английского языка в ВУЗЕ должны уметь читать оригинальную английскую литературу по специальности для получения нужной информации, понимать достаточно английскую речь на слух, вести беседу и делать сообщения на основе изученного языкового материала, где грамматика же имеет немаловажное значения, где они могут грамматически правильно составлять предложения. Система грамматических правил английского языка это сложный комплекс времён глагола, герундия, синтаксиса и фразеологии. А преподаватели заинтересованы и хотят выяснять насколько хорошо студенты освоили английский язык в пределах школьной